

Hợp Đồng Mua Bán Điện Trực Tiếp (HĐMBĐTT) tại Việt Nam
Những Cơ Hội Mới Theo Nghị Định 57/2025
và Nghị Định 243/2026

Công ty Luật RUSSIN & VECCHI

Trình bày: Ông Nguyễn Hữu Hoài

NHHoai@russinvecchi.com.vn

- Quá trình hình thành khung pháp lý HĐMBĐTT
- Những thay đổi chính theo Nghị định 57 và Nghị định 243
- So sánh mô hình HĐMBĐTT qua đường dây riêng và Mô hình HĐMBĐTT qua lưới điện quốc gia
- Điều kiện tham gia
- Các thỏa thuận/cấu trúc hợp đồng
- Cơ chế xác định giá
- Các vấn đề pháp lý thực tế
- Triển vọng tương lai

Thị trường điện Việt Nam

Mô hình truyền thống

Nhà phát triển năng lượng tái tạo

EVN

Người tiêu dùng điện

Đặc điểm

- EVN là đơn vị mua sỉ duy nhất
- Người tiêu dùng không thể mua điện tái tạo trực tiếp nguồn năng lượng điện
- Tính linh hoạt hạn chế đối với doanh nghiệp mua sắm tái tạo

Thông điệp

Khung HĐMBĐTT mới thay đổi cơ bản cấu trúc này.

Sự Phát Triển của Khung Pháp Lý HĐMBĐTT

Năm

Phát triển

Tháng 7 năm 2024

Nghị định 80 đã chính thức đưa vào áp dụng cơ chế mua bán điện trực tiếp (HĐMBĐTT) đầu tiên

Tháng 3 năm 2025

Nghị định 57 thay thế Nghị định 80

Tháng 6 năm 2026

Nghị định 243 sửa đổi Nghị định 57

Quan sát và nhận định

Khung pháp lý đã nhanh chóng hoàn thiện để đáp ứng yêu cầu triển khai trên thực tế.

Lý Do Thực Hiện Thay Đổi

Những vướng mắc theo Nghị định 80 và Nghị định 57

- Định nghĩa hạn hẹp “về khách hàng sử dụng điện lớn” (Nghị định 80)
- Các quy định về áp giá trần (Nghị định 57)
- Hạn chế về các loại hình năng lượng tái tạo (Nghị định 80)
- Tính linh hoạt trong hợp đồng còn hạn chế (Nghị định 80)
- Thủ tục hành chính (Nghị định 80)
- Những quy định chưa rõ về yêu cầu kỹ thuật (Nghị định 80)

Nghị định 57 + Nghị định 243

- Tính linh hoạt cao
- Cách nhìn nhận mang tính thương mại hơn
- Thuận lợi hơn cho các nhà đầu tư

Những thay đổi chính

- Mở rộng định nghĩa về “khách hàng sử dụng điện lớn”
- Cho phép các đơn vị bán lẻ điện (REPs) tham gia
- Bổ sung thêm năng lượng sinh khối (Biomass)
- Tự do thỏa thuận giá (đối với mô hình HĐMBĐTT qua đường dây riêng)
- Tăng tỷ lệ sản lượng điện mặt trời mái nhà phát ngược lên lưới từ 20% lên 50%
- Đơn giản hóa thủ tục cấp phép
- Các yêu cầu kỹ thuật mới

Mở Rộng Đối Tượng Tham Gia Thị Trường

Đối tượng mua điện đủ điều kiện hiện bao gồm:

- Các nhà sản xuất
- Các trung tâm dữ liệu
- Các trạm sạc xe điện
- Các đơn vị bán lẻ điện (REPs)

Đánh giá / Nhận định:

Thay đổi này được kỳ vọng sẽ mở rộng đáng kể quy mô thị trường HĐMBĐTT tiềm năng.

Mô Hình HĐMBĐTT Qua Đường Dây Riêng

Mô hình HĐMBĐTT qua đường dây riêng

Đơn vị phát triển năng lượng tái tạo

↓ *Bán điện*

Đường dây truyền tải riêng

↓

Khách hàng sử dụng điện lớn

Hoặc

Đơn vị phát triển năng lượng tái tạo

↓ *Bán điện*

Đường dây truyền tải riêng

↓

Các đơn vị bán lẻ điện

Đặc điểm

- Giao nhận điện trực tiếp
- Giá điện tự thỏa thuận
- Hạ tầng truyền tải tư nhân

Mô hình HĐMBĐTT Qua Lưới Điện Quốc Gia

Mô hình HĐMBĐTT qua lưới điện quốc gia

Đơn vị phát triển năng lượng tái tạo

Bán điện

Lưới điện EVN

Khách hàng sử dụng điện lớn

Các đặc điểm chính

- Sử dụng mạng lưới truyền tải của EVN
- Thanh toán theo giá thị trường giao ngay
- Hợp đồng kỳ hạn
- Khách hàng nhận điện thông qua lưới điện chung của EVN

Mô Hình HĐMBĐTT Qua Đường Truyền Tải Riêng và Qua Lưới Điện Quốc Gia

Mua bán điện trực tiếp qua đường truyền tải riêng

Đường dây truyền tải riêng

Giá điện tự thỏa thuận

Giao nhận trực tiếp

Phù hợp với các khách hàng ở gần

Mua bán điện trực tiếp qua lưới điện quốc gia

Lưới điện EVN

Xác định giá theo công thức quy định tại Nghị định 57

Thanh toán bù trừ tài chính

Áp dụng trên phạm vi toàn quốc

Điều kiện và Yêu cầu

RUSSIN & VECCHI

Mô hình HĐMBĐTT qua đường truyền tải riêng

Công nghệ đủ điều kiện tham gia

- Năng lượng mặt trời
- Năng lượng gió
- Năng lượng sinh khối
- Thủy điện nhỏ
- Năng lượng địa nhiệt
- Năng lượng sóng
- Điện mặt trời mái nhà
- Điện rác

Các yêu cầu / Điều kiện

- Giấy phép hoạt động phát điện
- Giấy phép hoạt động bán lẻ
- Có trong quy hoạch phát triển điện lực

Mô hình HĐMBĐTT qua lưới điện Quốc Gia

Công nghệ đủ điều kiện tham gia

- Năng lượng mặt trời
- Năng lượng gió
- Năng lượng sinh khối

Các yêu cầu / Điều kiện

- Giấy phép hoạt động phát điện
- Giấy phép hoạt động bán lẻ
- Có trong quy hoạch phát triển điện lực
- Công suất trên 10 MW

Cấu trúc Hợp đồng

RUSSIN & VECCHI

Mô hình HĐMBĐTT qua đường truyền tải riêng

Hợp đồng song phương tự thỏa thuận

Nhà phát triển RE ↔ Khách hàng

Mô hình HĐMBĐTT qua lưới điện quốc gia

Thỏa thuận 1

Nhà phát triển ↔ EVN

Thỏa thuận 2

EVN ↔ Tiêu thụ lớn

Hợp đồng kỳ hạn

Nhà phát triển ↔ Người tiêu dùng lớn

Cơ chế giá

Mô hình HĐMBĐTT qua đường truyền tải riêng

Hệ thống cũ
 Mức trần giá theo thông báo của Bộ Công Thương
 ↓
 Hệ thống mới
 Giá cả được tự do thương lượng

Đây là một cải thiện lớn giúp nâng cao khả năng tiếp cận vốn vay của dự án.

Mô hình HĐMBĐTT qua lưới điện quốc gia

Ba thành phần
 Giá thị trường giao ngay
 ↓
 Điều chỉnh hợp đồng kỳ hạn
 ↓
 Phí bán lẻ của EVN

Hệ Quả Thực Tiễn

Đối với nhà đầu tư

- Khả năng kinh doanh linh hoạt hơn
- Nhiều khách hàng tiềm năng hơn
- Cơ hội tài trợ vốn mới

Đối với khách hàng sử dụng điện lớn

- Tiếp cận nguồn cung năng lượng tái tạo
- Tuân thủ các tiêu chuẩn ESG
- Giảm phát thải carbon
- Nâng cao năng lực cạnh tranh của chuỗi cung ứng

Kết luận

- Việt Nam đã bước vào một giai đoạn mới trong hoạt động giao dịch điện năng lượng tái tạo.
- Nghị định 57 và Nghị định 243 đã cải thiện đáng kể khung pháp lý cho cơ chế mua bán điện trực tiếp (DPPA).
- Các cải cách này tạo ra môi trường kinh doanh thuận lợi hơn, đồng thời hỗ trợ mạnh mẽ cho quá trình chuyển dịch năng lượng của Việt Nam
- Trong thời gian tới, việc tiếp tục hoàn thiện các quy định pháp lý sẽ là yếu tố then chốt để mở đường cho cơ chế DPPA được áp dụng rộng rãi hơn.

Hỏi & Đáp

Cảm ơn!

RUSSIN & VECCHI

<https://www.russinvecchi.com.vn/>